

บทคัดย่อ

เนื่องจากความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณเป็นคำสอนในพระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธมาแต่โบราณ จึงมีอิทธิพลต่อประเพณีไทยต่างๆ เช่น ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีการบวชเพื่อทดแทนคุณของมารดาบิดา แต่จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคมและเศรษฐกิจในช่วง 50 ปีที่ผ่านมาของประเทศไทย ทำให้ค่านิยมของชาวไทยพุทธในปัจจุบันเปลี่ยนไปมาก วิถีชีวิตในอดีตที่เรียบง่ายตามสังคัมภีระธรรมก็เปลี่ยนแปลงไปเป็นวิถีชีวิตที่นิยมบริโภควัตถุ

เมื่อวิถีชีวิตของชาวไทยพุทธในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ความเข้าใจที่เกี่ยวกับการแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณที่ถูกต้องก็มีความผันแปรคลาดเคลื่อนไป ทำให้เกิดปัญหาในการแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณ คนบางส่วนคิดว่าการแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณคือการให้เงินหรือวัตถุสิ่งของ จัณยคติที่จะทำทุกวิถีเพื่อให้ได้เงินมาโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง เช่น การยอมขายบริการ ซึ่งเป็นค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง

การแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณที่ถูกต้อง คือ การรู้สึกสำนึกในบุญคุณของผู้ที่มีอุปการคุณอยู่เสมอ และทำการตอบแทนเมื่อมีโอกาส และในการตอบแทนจะต้องประกอบด้วยปัญญา กล่าวคือจะต้องใช้สติปัญญาในการไตร่ตรองใคร่ครวญในสิ่งที่ตนจะทำการตอบแทนว่าไม่ละเมิดต่อศีลและไม่ผิดกฎหมาย

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องปลูกฝังคุณธรรมในด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังความคิดในการแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณที่ถูกต้องแก่เยาวชนโดยเริ่มต้นจากที่บ้าน และที่โรงเรียน โดยรัฐบาลต้องเน้นให้หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนมีการสอนวิชาศีลธรรมและจริยธรรมมากขึ้น ไม่ใช่การสอนให้เยาวชนมีเพียงความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพเท่านั้น เพื่อให้เยาวชนมีคุณธรรมและมี ความเข้าใจว่าการแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณที่ถูกต้องเป็นอย่างไร

นอกจากนั้นสื่อแขนงต่างๆ ก็สามารถช่วยกันส่งเสริมให้ชาวไทยมี “ความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณ” โดยการนำเสนอรายการที่ดีมีการเชิดชูคุณธรรม เพราะสื่อต่างๆ สามารถช่วยในการอบรม ปลูกฝังความคิดและค่านิยมในการแสดงความมกัตัญญุกตเวทียุคโบราณที่ถูกต้องแก่เยาวชนทุกวันที่ละเล็กทีละน้อย